

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Davidis Ruhnkenii Opuscula Varii Argumenti, Oratoria,
Historica, Critica**

Ruhnken, David

Lugduni Batavorum, 1823

Disputatio posterior de Galla Placidia Augusta

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

<urn:nbn:de:hbz:468-1-1660>

DISPUTATIO POSTERIOR
DE
GALLA PLACIDIA AUGUSTA,
quam, praeside
D. RUHNKENIO, PHIL. MAG.,
d. Decembris MDCCXLIII in
Academia Wittembergensi
publice sustinuit
CHRISTOPHORUS KLAERNER.

Quam pulcre Galla Placidia fortunam vel secundam
tulerit, vel, quod difficilis putatur, adversam, qui-
busque adeo artibus admirabilem sese praebuerit omni-
quae futura est, posteritati, in priori commentatione
satis dilucide satisque copiose, nisi amore mei deci-
pior, memini me explicare. Quae etsi allicui illo-
rum, qui ne nomen quidem Placidiae unquam ser-
mone usurparunt, satis, et plus forte, quam satis,
dicta videantur: tamen mihi non committendum pu-
tavi, ut quidquam illorum, quae ad Placidiae nomen
illustrandum pertinerent, reliqui fecisse existimarer.

II.

Galla igitur Placidia, Constantio, marito, morte
de medio sublato, quod reliquum erat vitae, apud
Honorium sibi transigendum duxit. At ille, quod
dicere sere pudet, tantum sibi in Placidiae amore in-
dul-

dulcit, ut ardenter illam frequentiusque, ac fratrem decebat, osculando, perdite multis amare videretur. Sed idem ille amor, quamquam erat multo flagrantis-simus, tamen brevi, ut fit, in summum evasit odium. Nam Spadusa, atque Elpidia, Placidiae nutrix, quae plurimum tum gratia poterat, Leonteo, Augustae cu-ratore, auctoritatem adjungente suam, tantos discor-diae motus Ravennae excitarunt, ut res primum ad seditionem, deinde ad vim spectare videretur. Gothi certe, qui tum adhuc Placidiae causa omnia volebant, ut erant ingeniosis turbulentis, cum Romanis identidem sunt digladiati (*a*). Nec desunt, quibus tum Pla-cidia dicitur et insidiis Honorio tetendisse et barba-rorum copias, tanquam futuras sibi auxiliatrices, ad-vocasse (*b*). Cum vero Honorius superior factus, principatum suum obtineret, Placidiam Asclepiodoto et Mariniano Coss. A. C. 423. una cum liberis Ravenna Constantinopolim ad Theodosium facessere jussit.

III.

Huc ut pervenit, aedes sibi in Regione X, quas *Vetus Urbis Constantinopolitanae descriptio* Domum

Pla-

(*a*) Olympiodorus in Eclogis Historiarum p. 152. ed. Venet.

(*b*) Prosper Aquitanus in Chronico An. Honorii XXXI. Placidia, inquit, cum insidiis fratri tenderet, deprehensa est, et Constantinopolim exilio delegata. Cassiodor, in Chro-nico Asclepiodoto et Marintano Coss. His Coss. inquit, Pla-cidia Aug. a fratre Honorio ob suspicionem invitatorum ho-stium, cum Honoria et Valentiniano, filiis, ad Orientem mit-titur. Olympiodorus l. c.

Placidiae Aug. appellat, magnificas apprimeque lautes excitandas curavit (c). Quibus quidem illa nunquam fastigium imposuisset, nisi Bonifacius, Africæ (d) Comes, qui multum ejus voluntati obsequebatur, quae ad cultum splendoremque pertinenter, suppeditasset. Eodem anno, cum Honorius debitum naturae redderet, Ioannes, Primicerius Notariorum, quem sibi, absente cum filio Placidia, opinonis errore finxerat principatum, stabiliendum putavit (e). Sed Theodosius II. Placidiae ejusque filio,

qui

(c) Auctor *Chronici Paschalis* p. 243. ed. Venet. et p. 304. ed. Paris. Κτίζει τὸν οἶκον τῆς Πλακιδίας. Hujus domus et Socrates *Lib.* VI. c. 14. mentionem injicit, et Nicephorus Callistus *Lib.* XIII. c. 15. Postea videtur Romanis Pontificibus concessa, in quam vel ipsi diverterent, si Constantiopolim adirent, vel, quos mitterent, Apocrisiarii; quod quidem accurate probat Carolus du Fresnius in Constantiopolii Christiana *Lib.* II. c. 6.

(d) Olympiodorus *l. c.* hunc in primis Bonifacium a Placidia stetisse, illique opes, ex Africae provinciis exactas, suffecisse refert. Imo Bonifacius A. C. 422. in Placidiae gratiam Africam videtur occupasse. Idatius enim in *Chronica ad An. XXVIII.* Honorii scribit: *Bonifacius palatum dicens Africam invadit.* Placidia enim sperabat, fore, ut, Africa a se occupata, frater in gratiam rediret. Verum, ne sic quidem, quod voluit, impetravit,

(e) Olympiodorus *l. c.* Marcellinus et Cassiodor. in *Chronicis.* Socrates *Lib.* VII. c. 23. Theophanes in *Chronographia* p. 58. ed. Venet. et p. 72. 73. ed. Paris. Renatus Profuturus Frigeridus apud Gregorium Turonensem *Lib.* II. c. 8. Philostorgius *Lib.* XII. p. 550. ed. Reading. Paullus Diaconus *Lib.* XIV. p. 93. Ioannem, quandam ex imperialibus scri-

quibuscumque rebus potuit, fuit adjumento. Itaque et ipsa et liberi A. C. 424. *Castino et Victore Coss.* iter in Occidente cum exercitu instituerunt (f). iterumque, Theodosio auctore, Placidia, Augustae, Valentinianus, Nobilissimi nomen, assumpsit (g). Cum vero Thessalonicam accesserunt, Helion, officiorum Magister, Theodosii jussu, Valentinianum Caesarea veste ornavit, Ardaburio, Magistro militum, cum Aspare filio, et Candidiano aciem instruentibus adversus Ioannem (h). Ardaburius vero, dum milites navibus in Italiam transportat, ipse vento adversum tenente, in tyranni manus compellitur. Interim Aspar, qui equestribus copiis praeerat, Placidiamque et Valentinianum secum ducebat, opinione citius Aquileiam occupavit. Nec minore felicitate in aliis urbibus capiendis usus est Candidianus. Iam igitur luctus, in quem et Augusta et Caesar ob Ardaburii captivitatem inciderant, victoria dispellebatur. Neque vero Aspar satis habuit, Aquileiam cepisse, sed statuit etiam, cum Ioanne praetorio esse decernendum,

scriptoribus fuisse, scribit. *Iornandes de Regnorum Successione p. 239. Tom. I. Script. Rer. Ital. Muratorii.*

(f) Olympiodorus saepius c. l.

(g) Idem l. c. Placidia quidem A. C. 421. ut supra docuimus, ita Augustae, ut Valentinianus Nobilissimi titulo, erat insignita. At id sive inscrite Theodosio, sive invito, factum dixerim. Quare hoc deinde tempore ipse et matrem et filium tanto honore voluit esse ornatos.

(h) Socrates *Lib. VII. c. 24.* Olympiodorus l. c. Philostorgius *Lib. XII. p. 550. ed. cit.* Jacobus Gothofredus in *Commentario ad Leg. 47. Cod. Theodos. de Episcapis.*

dum. In quo quidem id longe laetissimum accidit, quod Ioannes ipse suorum perfidia Aspari traditus, ad Placidiam et Valentinianum Aquileiam ducebatur, ubi dextra primum manu, deinde capite est truncatus (1). Sic, Placidia et Valentinianus fracto ja-
centique tyranno, Ravennam intrarunt. Helion ve-
to,

(1) Olympiodorus in fine operis. Philostorgius Lib. XII.
p. 550. 551. Socrates Lib. VI. c. 23. cuius tamen narratio
non nihil anilis fabulae admixtum habet. Idatius in Chronico,
Ioannes, inquit, a Ducibus Theodosii apud Ravennam primo
anno invasae tyrannidos occiditur. Quae quidem longissime
absunt a Philostorgii narratione, qui Ioannem Aquileiam due-
tum esse refert, ibique suppicio affectum. Neque veritati
consentaneum puto, primo tyrannidis anno illum interisse.
Nam cum jam exeunte A. C. 423. tantos sibi spiritus sum-
isset, A. demum C. 425. pretium tulit, arrogantia sua dignum.
Vid. Antonius Pagius in Critica in Baronii Annales ad A. C.
425. n. 4. Procopius de bello Vandalico Lib. I. c. 3. ait:
Ioannem, amputata manu, asello in circo Aquileensi vec-
tum, multasque indignitates ab histrionibus perpessum, sic
demum vita privatum esse. Idem praeterea de Ioannis pru-
dentia, humanitate, temperantia magnifice sentit, cuius postea
vestigiis institut Suidas in voce: Ἰωάννης. Sed in eo debet
castigari, quod Ioannem per quinquennium dicit potestatem
suam exercuisse. Antonius quidem Pagius, cum Suidas etiam
de quinquennali taceat, hoc, velut quandam laciniam, ab
inepta manu assutam putat. Verum culpam Procopii non
praestarim. Nam paulo post pari modo hallucinatus, Arda-
barium, quem Asparis patrem dicere debuisse, Asparis
filium appellat, Consule etiam Theophanem in Chronogra-
phia p. 58. ed. Venet. qui, quicquid de his rebus disserit,
Socrati sublegit.

70, officiorum Magister et Patricius, Romae Valentianum, septennem, purpura induit, renuntiavitque Augustum, Theodosio XI. et Valentiniano Caes. Coss. A. C. 425. d. XXIII. mensis Octobris (k). Cumque Valentinianus nondum ea esset aetate, ut ipse imperare posset, summa rerum omnium ad Placidam rediit, cui quidem nihil antiquius fuit, quam ut regnum, non mediocriter convulsum, ad pristinum florrem revocaret (l).

IV.

(k) Philostorgius *I. c.* Olympiodorus in fine fragmenti. Auctor Chronicus Paschalis Theodosio Aug. XI. et Valentiniano Caes. Coss. p. 250. ed. Venet. et 314. ed. Paris. Ἐπὶ τούτων τῶν ὥπατων ἐπέρεψη ὑπὸ Θεοδοσίου, Νέον Αὐγούστον Οὐαλεντινιανὸν Νέος Αὐγούστος μηνὶ ὑπερβερεταῖώ, περὶ τοῦ Καλανδῶν Νοεμβρίαν. His Coss. Valentinianus Iun. levatus est Augustus a Theodosio Iun. Augusto mense hyperberetaco X. Kalend. Novembr. Socrates Libr. VII. c. 25. ait, Augustam Valentiniani nuncupationem Constantinopoli X. Kalend. Novembr. nuptiatam esse, Henricus Valesius ad h. l. ne fidem Socratis minuisse videatur, eo quidem die nuntium Constantinopolim allatum, verum ob idipsum nuncupationem ante aliquot dies peractam fuisse arbitratur. Sed hunc in viam redixit Anton. Pagius in *Critic.* ad A. C. 425. n. 5. Neque minus falluntur Marcellinus in *Chronico* et Iornandes de Regorum Successione p. 497. dum Valentinianum Ravennae Augusti dignitate decoratum dicunt. Alia omnia scimus ex Olympiodoro, Philostorgio, Prospero Aquitano et Idatio.

(l) Socrates Lib. VII. c. 24. Τῇ μητρὶ αὐτῷ Πλακιδίᾳ τὴν Φρεντίδα τῶν πραγμάτων ἐπιτρέψας, Matri ipsius Placidiae rerum administrationem committens. Sozomenus Libr. IX. c. 6. Constantius in Vita S. Germani Lib. II. c. 13. apud Surium d. 30. Iul.

IV.

Sed Placidia probe intelligebat, tantas res, nisi Aëtium sibi conciliasset, minus prospere successuras. Viderat enim per paucos illa aetas, quos vel rei militaris peritia, vel diuturno praeliorum usu contendere cum Aëtio potuisset. Tum quidem ille, curam patritii in Ioannis aula gerens, cum ingenti auri pondere ad Hunnos erat profectus, hos ut ad suppeditias ferendas sollicitaret. Is, cum neque munera deerant, neque familiaris cum Hunnis consuetudo: qua tum fuerat usus, cum obsidis loco apud eos retineretur; is igitur, ut sexaginta Hunnorum millia in Italianam confluerent, nullo fere negotio impetravit. His cum Asparis exercitus obviam iret, facta est utrinque maxima caedes. Sed Aëtius de Ioannis morte certior factus, satius putavit, pace restituta, Placidiae et Valentiniani gratiam aucupari, quam diutius belli periclitari fortunam. Itaque spem apud Augustam iniens, futurum, ut, si barbari, quos sedibus suis exciverat, studio operaque sua ad Lares redirent, Comitis dignitate ornaretur: in eo omnes industriae nervos contendit, ut Hunnos mercenarios, auro liberaliter donatos, obsidibus datis, in suos verteret fines (m).

Sed

(m) Philostorgius Lib. XII. in fine. Prosper Aquitanus in Chronico ad A. C. 425. Data, inquit, venia Aëtio, Hunni, quos per ipsum Ioannes exciverat, ejusdem studio ad propria reversi sunt. Cassiodor. in Chronico Paullus Diaconus Lib. XIV. pag. 93. Tom. I. Script. Rer. Italic. Muratorius et Frigeridus apud Gregorium Turonensem Lib. II. c. 8.

Sed idem ille Aëtius sive, quod nimia aemulatione efferebatur, sive, quod impotenti regnandi libidine flagrabat, maximum Occidenti attulit detrimentum. Placidia, uti jam supra docuimus, neque in secundis rebus, neque in adversis, quem fidei perpetuitate Bonifacio aquaret, habuerat quemquam. Illum igitur, divinitus de se et meritum quondam, et merentem adhuc, omni Africæ voluit praeesse (n). Sed viri hujus tam integri tamque præclari existimatio ab aemulo Aëtio in summum vocabatur discimen. Latius hanc rem edisserit Procopius (o). Nos pressius illam exponemus. Aëtius etsi vehementer dolebat, Bonifacium Africæ, ex qua Roma Italiaque annonam petebat, praeesse: tamen initio sub persona sibi vivendum, blanditiisque utendum putavit. Absentem vero Bonifacium, tanquam regnandi cupidorem, apud Placidiam, quoquo modo potuit, in suspicionem adduxit (p). Cui criminationi quo major fides habe-

re-

(n) Multus in Bonifacii laudibus est Olympiodorus p. 152. edit. Venet.

(o) Procopius de bello Vandalicō Lib. I. c. 3. Cui, velim, jungas Theophanem in Chronographia p. 64. 65. ed. Venet. Paullum Diaconum Lib. XIV. p. 94. Anton. Pagium in Critica ad A. C. 427. Rainart. in Historia persecut. Vandalicæ, cap. III. p. 201. ed. Venet.

(p) His tantis calamitiis tum Bonifacius occasionem dedisse videtur, cum jussu Augusti ad Vandalos in Hispaniam proficiscens, uxorem sibi inde reduceret, Regi Vandalorum cognatione conjunctam. Molesto id fert Augustinus Epist. 220. n. 4. Tali modo Aëtius Placidiae sine ullo negotio persuadere potuit, Bonifacium adversus Imperium Romanum

mon.

50 DISSERTATIO DE

retur, addit, Bonifacium, ne revocatum quidem ex Africa rediturum. At callidissimus homo his jam praeverterat, clanculum Bonifacium monendo, cave-ret, nisi de se actum vellet, tam subitae revocationi obsequeretur. Quae cum ille non de nihilo esse pu-taret, vocantibus negavit, se, vel Placidiae, vel Va-lentiniano, morem esse gesturum. His Augusta per-ceptis, Aëtium sibi tam credit fidum, quam Boni-facium suspectum. Sed hic, Placidiae et Valenti-niani viribus cum se haud parem sentiret, Gundari-cum et Gensericum, strenuos Vandalorum duces, in Africam ad se defendendum, ac deinde provinciam inter se dispertiendam vocavit. Gundaricus vero etsi A. C. 428. capta Hispali, Hispaniae civitate, vitam cùm morte commutabat (q): tamen Gensericus, ejus frater, quo nemo plus contulit ad Occidentalis regni internectionem, A. C. 429. Felice et Tauro Coss. cum omni Vandalorum turba, mense Majo (r), relicts

His-

monstri nonnihil alere. Vid. Idatius *ad an. I. Valentino.* et Baronius *in Annal. A. C. 425. n. 2.*

(q) Probavit hoc Anton. Pagius ex Idatio in *Critica ad Baronii Annales A. C. 428. n. 2.*

(r) Cum irruptio Vandalorum mense Majo facta sit, ad A. C. 429. auctoritate Legum Codicis Theodosiani debet re-ferri. Valentinianus enim ad Celerem Afr. Proconsul. V. Kal. Maj. post Consul. Felicis et Tauri A. C. 429. quatuor dedit Constitutiones L. 34. de annon. et tribut. L. 68. de appellat. L. 185. et 186. de decurionibus. Quodsi jam supe-xiori anno Africam a Vandals crederemus vastatam, nullum esset dubium, quin Valentinianus in his legibus aliquam ejus rei fecisset mentionem. Certe beneficia his legibus propterea

di,

Hispaniis, in Africam trajecit. Placidia vero, postquam integritas Bonifacii innocentiaque claris argumentis luxisset, ut tantum belli incendium restinguatur, curam adhibuit omnem. Hac mente Darium (s) ad Bonifacium misit, qui etsi cum Vandatis arctissimo societatis vinculo continebatur: tamen iis, quantum in se fuit, et blanditiis additis et promissis, ut solum Africanum verterent, auctorem esse consuasoremque, nullus dubitavit. Sed surdo, ut aiunt, narravit fabulam. Quin arma capientes, tantam Romanorum stragem edidere, ut Bonifacius Hip-

po*

dixisset tributa, quod Afri, quamvis plurimas calamitates persessi, fidem tamen, sibi debitam, praestitissent. Imo Valentianus ne ferre quidem leges, impressione facta, potuit. Afri enim non legibus, quae siluissent inter arma, sed auxilio forti indigebant. Hinc, cum post mensem Apriliem A. C. 429. nulla amplius extet in Codice Theodosiano Constitutio, quae Afrorum causa data videretur, prater L. 33. de Susceptionibus A. C. 430. emissam in Byzacene provinciae gratiam, clarissime pater, Vandulos ante Mensem Majum neque Africam esse ingressos, neque Provinciam Byzacenam ante A. C. 430. sub jugum misisse. Confirmat ea, quae diximus, Idatius in Chronico ad an. V. Valentianii, qui incidit in A. C. 429. Gaisericus, inquit, Rex de Baeticae provinciae litore cum Vandalis omnibus, eorumque familiis, mense Mayo ad Mauritaniam et Africam relictis transit Hispanis. Consule notata. ad L. 185. Cod. Theodosiani de Decurionibus et Anton. Pagum in Critica ad A. C. 428. n. 4. seqq.

(s) Hunc, ob operam praecclare navatam, singulari laude dignum censuit Augustinus Ep. 229.

ponem, in maritimum munitumque Numidiae locum
confugere sit coactus.

V.

Sequenti anno 430. Theodosio Aug. XIII. et Valentino Aug. III. Coss. Vandali Hipponem obsidione cinxerunt. S. Augustinus (*t*), qui tum hac ipsa urbe continebatur, inter maximos armorum strepitus e vita migravit. Sed Vandali, cum urbem neque vi neque conditione in potestatem redigere suam possent, veriti, ne fame conficerentur, ab obsidione destiterunt. Interim Vandali omnem Africam, praeter tres civitates, Carthaginem, Cirtam, Hipponem, occuparant. Theodosius vero II. cum id minime ferendum putaret, misit, *Basso et Antiocho Coss. A. C. 431.* Asparem, virum bellicis laudibus abundantem, qui Africae, quoad ejus fieri posset, suppetias ferret. Bonifacius ceterique Romani, qui in Africa versabantur, auxiliis acceptis, tanquam respirarunt, nec quidquam minus, quam certamen cum barbaris, differendum existimarunt. Initur praelium: sed iniquissima Romani fortuna utuntur. Nam pars exercitus deleta penitus, pars in servitutem abducta est. Aspar, diutius sibi in Africa non commorandum ratus, summa cum tristitia Constantinopolim revertit (*u*). At

Bo-

(*t*) Possidius in vita Augustini c. XXIX.

(*u*) Procopius de bello Vandalico Lib. I. c. 3. Auctor Historiae Miscellae p. 94. Tom. I. Script. Rer. Ital. Mazarorii. Haec vero A. C. 431. accidisse omnia, probavit Cae-

sar

Bonifacius, cuius voluntas Placidiae jam videbatur esse reconciliata, pertenui aut nulla potius spe conservanda Africae reicta, sequenti anno *Aetio et Valerio Coss.* est in Italiam revocatus (*x*). Nam cum Aetius plus justo sibi assumere videretur, neque esset quisquam, qui tantos ei spiritus reprimere: Placidia unum Bonifacium, quem et ea, qua Aetius exsplenduerat, Magistri militum dignitate ornaret, et ipsi adeo homini arroganti opponeret, dignum judicavit. Aetius, qui multum apud exercitum, neque minus apud Hunnos, gratia florebat, quidvis potius, quam hanc injuriam, sibi duxit perpetendum. Tali modo cum acerrime congrederentur, Aetius quidem inferior ad Hunnos discessit, at Bonifacius tantum reportavit vulnus, ut paucis post diebus anima esset reddenda (*y*). Et quamquam Sebastianus, Bonifacii gener, in ejus locum succedebat, tamen versatissimus ille Aetius tam sapienter inserviit scena, ut ipse *A. C. 433 (z)*, *Theodosio Aug. XIV. et Ancio Maximo Coss.* pristinam recuperaret dignitatem, Sebas-

sar Baronius *ex Actis Concil. Ephesini in Annal. ad an. cit. n. 129.*

(*x*) Prosper Aquitanus in *Chronico ad A. C. 432. Bonifacius*, inquit, *ab Africa in Italiam vertit. Idatius in Chronico ad Annum VIII. Valentinius A. C. 432. ait: Bonifacius, in aemulationem Aetii de Africa per Placidiam evocatus in Italiam ad Palatium reddit.*

(*y*) Prosper Aquitanus in *Chronico ad A. C. 432. uberioris haec exponit. Idatius in Chron. an. VIII. Valentinius.*

(*z*) Idatius *ad an. IX. Valentini. A. C. 433. Aetius, inquit, dux utriusque militiae Patricius appellatur.*

bastiano quidem, in sequenti anno, in exilium eumque te (a).

V I.

Eo tempore Galla Placidia ex perditis Honoriae, filiae, moribus vulnus gravissimum accepit. Etenim illa, uti in priori Disputatione latius demonstravimus, et Attilam adversus Italiam concitarat, et ipsa Eugenio, virginitatem eripiendi, praebuerat occasionem. Anno autem 435. Placidiam oportuit iniquam cum Vandalis pacem inire. Nam et Hippo, quam diximus, et loca omnia, quae ceperant, in barbarorum imperium dictionemque ceciderunt (b). Quamquam vero triumphi (c) de Burgundis superatis acti, animum aliquantum excitabant, tamen non sine indignatione audiebat, Gensericum etiam tum, purioribus sacris imbutos, crudelissime divexare (d). Eodem Placidia tempore, quo Valentinianus Aug. *Actio et Sigisvulto Coss. A. C. 437.* in Quindecennalibus

Cac-

(a) Idatius ad an. X. *Valentin. A. C. 434.* Sebastianus, inquit, exul et profugus effectus navigat ad palatium Orientis.

(b) Prosper Aquitanus in *Chronico ad A. C. 435.* Pax, inquit, facta cum Vandalis, data eis ad halitandum per Frigetum in loco Africæ Hippone III. *Id. Februar.* Cassiodor. in *Chronico Theodos. XV. et Valent. IV. Coss. His Coss.* inquit, pax facta cum Vandals, data eis ad habitandum Africæ portione.

(c) Idatius ad an. *Valentiniani XII. et XIII.*

(d) Initium persecutionis Vandalicae incidit in an. 437. Prosper Aquitanus in *Chronico.* Caesar Baronius in *Annal.* et Anton. Pagius in *Critico an. cit.*

Caesareis Constantinopolim erat profectus, ut Eudociam, Theodosii filiam, tanquam uxorem, Ravennam duceret, imperium Occidentis (*e*) administravit. A.C. 439. Galliam vidit a Bagaudis, Gothis, Hunnis (*f*) vastari, cumque Vandali jusjurandum violarent, Carthaginem, Romae aemulam, funditus delevit (*g*). Sed adulto jam filio, Valentiniano Aug. sepositis imperii curis, animae tantum curam habuisse videtur. Ac si quid postea egit, omnem tamen industriam, ad templa ornanda, conservandamque religionis veritatem, revocandam putavit. Etenim si in quaquam alia, certe in hac rari exempli femina, purissimae pietatis studium enituit; id quod numismatis quibusdam potest demonstrari. Eminentissimus Baronius (*h*) numum protulit aureum, in quo nota labari humero ejus dextro inscripta, additis verbis: D.N. GALLA PLACIDIA FF AUG. in altera parte

te

(*e*) Prosper Aquitanus, Marcellinus et Cassiodor. in *Chronicis*. Auctor *Chronici Paschalis* an. cit. Socrates Lib. VII. c. 44. Anton. Pagius in *Critica* an. cit. n. 3. *Chronicon Codicis Theodos.* an. cit.

(*f*) Anton. Pagius in *Critica ad A.C. 437.* n. 5. et *A.C. 439.* n. 5. 7.

(*g*) Prosper Aquitanus et Marcellinus in *Chronicis* an. cit. Anton. Pagius in *Critica* an. cit. n. 8.

(*h*) Baronius in *Annal.* A.C. 449, n. 166. Carolis vero du Fresnius in *Famil. Byzant.* p. 52. 53. ed. Venet. numnum a priori diversum, in laudem pudicitiae Placidiae cusum, aeri incidentum curavit. Apparet enim typus pudicitiae, velut in capiti admoventis, sinistraque tenentis hastile, his adscriptis verbis: PUDICITIA AUG. infra s. c.

te victoria cernitur, dextra tenens crucem longiorem, hac epigraphe: VOT. XX. MULT. XXX. et infra CONOB. ad latera R. V. Ita consenuit, annoque 452. Sporatio et Herculano Coss. variis agitata casibus, Romae acquievit (*i*). Corpus Ravennam translatum, in ecclesia S. Nazarii sepultum est (*k*).

VI.

(*i*) Baronius in *Annal. Ecclesiast. ad A. C. 449. n. 166.* Placidiam, statuit, anno 449. e vita migrasse. Sed ne auctorem quidem hujus sententiae laudat. Anton. Pagius in *Critica ad A. C. 449. n. 20.* Placidiam anno 450. decessisse contendit, propterea, quod Prosper Aquitanus in *Chronico Valentianino VIII.* et Avieno Coss. A. C. 450. ait: *Placidia defuncta est quinto Kalend. Decembris.* Verum cum Baronius ad A. C. 425. n. 4. numum exhibeat, in cuius altera parte Placidia Aug. cernitur, dextra erigens Italiam, sinistra crucem gestans, addita epigraphe: VOT. XXX. MULT. XXXX. argumento id clarissimo esse debet, illam vota tricennalia Caesarei imperii cum filio celebrasse, quae incident in A. C. 451. quo anno insignem ab Attila victoriam e campis Catajanicis reportarunt. Hinc lucem capit numus, in quo Italia erigitur. Quare Placidia A. C. 452. deinceps vita est defuncta, id quod vel maxime probat Idatius in *Chronico ad an. XXVIII. Valentianini*, qui in A. C. 452. incidit. Valentianini, inquit, mater Placidia moritur apud Romanum. Diem mortis servavit Agnellus *Libro Pontificali. Part. I. in vit. Ioannis τοῦ ἀγγεληπτοῦ cap. VI.* Galla vero, inquit, non vidit necem filii, quia antea Romae obiit V. Kalend. Decembr.

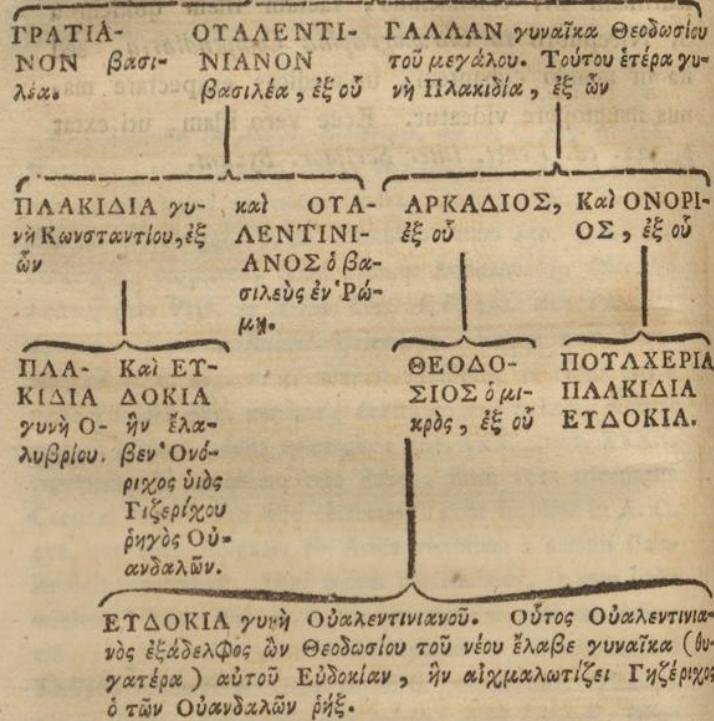
(*k*) Agnellus *I. c. Sepulta est*, inquit, Galla in monasterio S. Nazarii, ut ajunt multi, ante altarium infra cancellos, qui fuerint aerei, et qui nunc esse lapidei videntur. Ex hoc diligentissimus Rerum Ravennatensium scriptor, Hieronymus Rubeus haud dubie illa hatusit, quae de Placidae monumento scripta reliquit.

V.L.

Sed, age, omnem ut historiam Placidae melius
animo complectaris, in fine libelli Genealogiam Va-
lentiniani M. emendemus, factam illam quidem a
S. Nicephoro in *Chronographia Compendiaria*, sed
ita in mendo cubantem, ut medicas exspectare ma-
nus magnopere videatur. Ecce vero illam, uti extat
p. 322. ed. Venet. inter Scriptor. Byzant.

Γενεαλογία Οὐαλεντινίανοῦ τοῦ μεγάλου.

Οὗτος γεννᾶται

Legitur etiam haec Genealogia, in latinum conversa sermone, apud Anastasium in *Historia*, pag. 6. Edit. Venet. quae tamen ita restituenda est.

Genealogia Valentiniani Magni.

Hic genuit

GRATI- VALENTI- IUSTAM. GRATAM. GALLAM quae nupsit
NUM Aug. NIANUM caelebs caelebs Theodosio M. cuius
hic libe- Aug. sine fuit. fuit. prior uxor fuit Flac-
ros non liberis cilla. Ex quibus
suscepit. hic obiit.

ARCADIUS A.
Orientis. Flac-
cillae filius.

HONORIUS A. Occi-
dantis, Flaccillae fi-
lius. Ex Marta et
Thermania Stilico-
nis filiabus liberos
non suscepit.

GALLA PLACI-
DIA, Gallae fi-
lia. Uxor Con-
stantii. Ex his

THEODO- FLACCIL- PULCHE- ARCADIA
SIUS Jun. LA. virgo RIA. Mar- et MARINA
Orientis obiit. ciano, quae o-
Aug. Aug. nu- bierunt
psit. virgines.

VALENTINIANUS HONORIA
III. Occidentis ab Euge-
Aug. Hic Va- nio stu-
lentinianus prata.
Theodosii Jun.
consobrinus, fi-
liam ejus Eudo-
ciam duxit u-
xorem, quam
captivam abdu-
xit Gizerichus
Wandalorum
Rex.

EUDOCIA
nupsit Va-
lentinia-
no III.

EUDOCIA. s. Eudoxia. a Maxi-
mo Tyranno uxor data filio
Palladio Caesari. Sed utro-
que caeso, a Genserico sive
Gizericho abducta in Afri-
cam, et Hunerico primo ge-
nito filio collocata.

PLACIDIA, cum ma-
tre et sorore in Af-
ricam ducta a
Genserico. Verum
cum matre Constan-
tinopolim remissa
nupsit Olybrio.